

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΙ

Δρ. Χάρης Κουζινόπουλος

Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Αλγόριθμοι αναζήτησης προτύπων
- CERN/Ελβετία Αλγόριθμοι επαναδημιουργίας τροχιών.
 Αλγόριθμοι αποδοτικής μεταφοράς δεδομένων
- ΕΚΕΤΑ Αλγόριθμοι σε ενσωματωμένα συστήματα
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Αλγόριθμοι Γράφων, Αλγόριθμοι και Πολυπλοκότητα

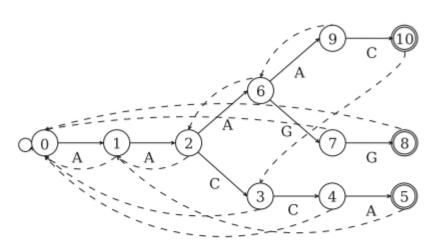
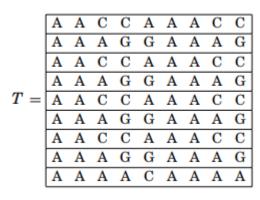

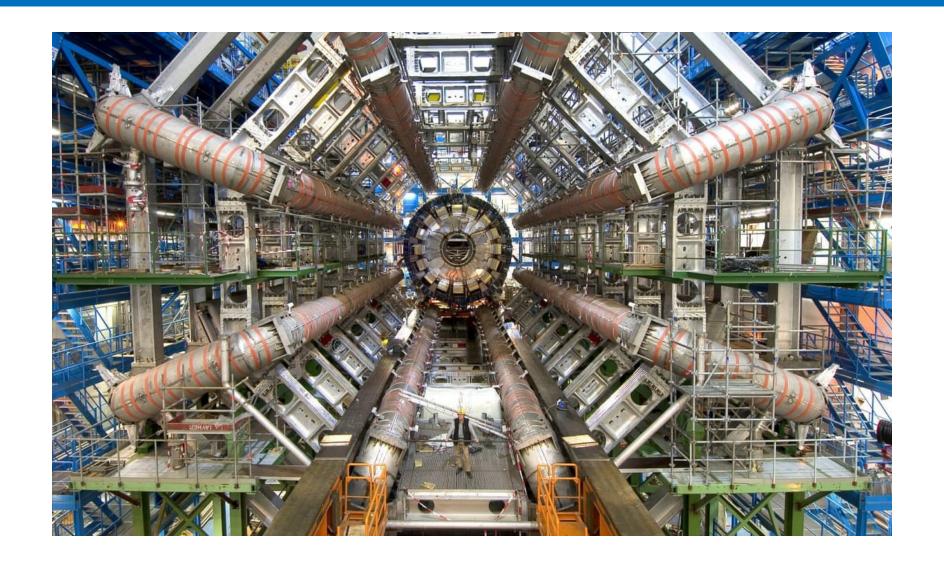
Fig. 1. The automaton of the Aho-Corasick algorithm for the example pattern P.

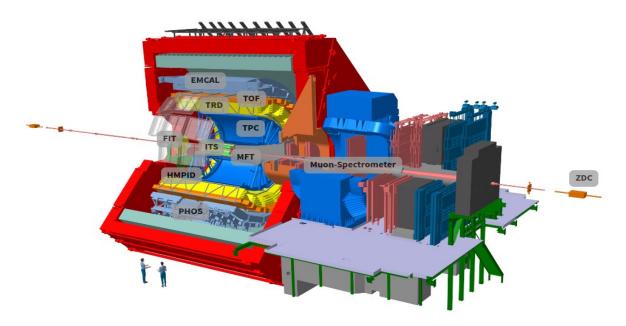
ALGORITHM 5: The column-matching step of the Baker and Bird algorithm

```
Function BB_Column_Matching (p, a, k, j, r, m) i := a[k] while i > 0 AND p_{0...m-1}^i \neq Output(r) do \mid i := next[i] end if i + 1 < m then \mid a[k] := i + 1 else \mid a[k] := 0 end if i >= m-1 then \mid report match at j - m + 1, k - m + 1 end
```

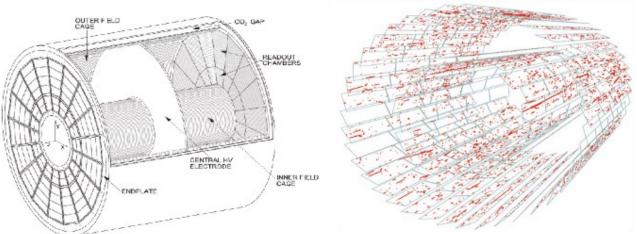

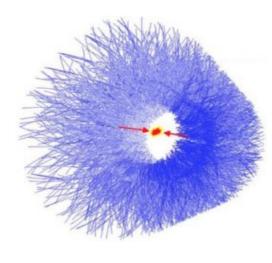
$$P = \begin{bmatrix} A & A & C & C & A \\ A & A & A & G & G \\ A & A & C & C & A \\ A & A & A & G & G \\ A & A & A & A & C \end{bmatrix}$$

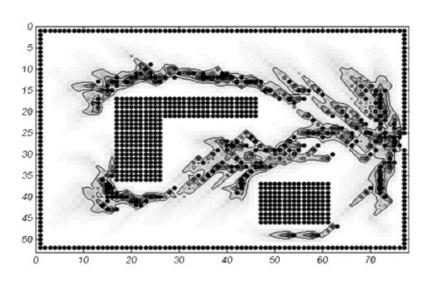

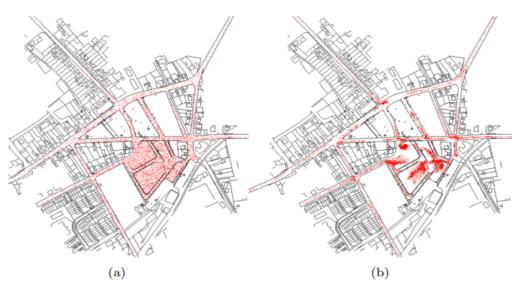

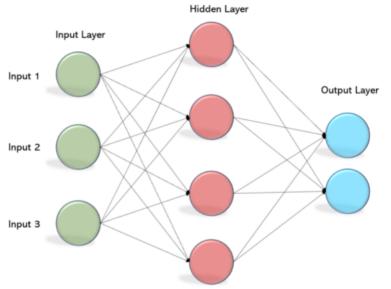

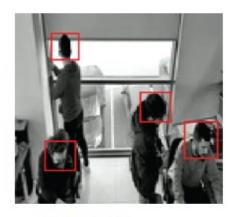

(a) Working area

(b) nZEB Smart Home

Ανακοινώσεις - [1]

- 1. Θεωρία
- 2. e-mail: kouzinopoulos@uom.edu.gr
- 3. Διδασκαλία: 3 ώρες / εβδομάδα

Ανακοινώσεις - [2]

- 4. Συνοδευτικοί κώδικες σχεδόν για κάθε αλγόριθμο.
- 5. Εξετάσεις : γραπτές (σε αμφιθέατρο).
- 6. Συγγράμματα:
 - Το βιβλίο της Python. Γράφοντας κώδικα, Σαμαράς, Ν., και Τσιπλίδης, Κ., (2019), Εκδόσεις Κριτική
 - Ανάλυση και Σχεδίαση Αλγορίθμων, Παπαρρίζος, Κ., 2^η Εκδ.,
 Εκδόσεις Τζιόλα

Ανακοινώσεις - [3]

ΥΛΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ.

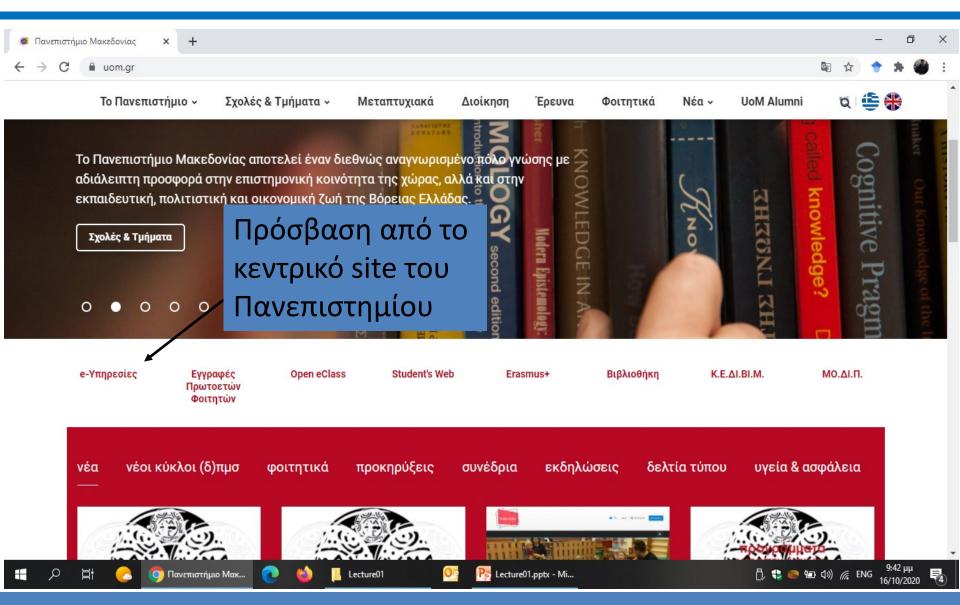
Μετά από κάθε μάθημα, θεωρία ή εργαστήριο, διαφάνειες, κώδικες και υποστηρικτικό υλικό θα ανακοινώνονται στην διεύθυνση

https://openeclass.uom.gr/courses/DAI164/

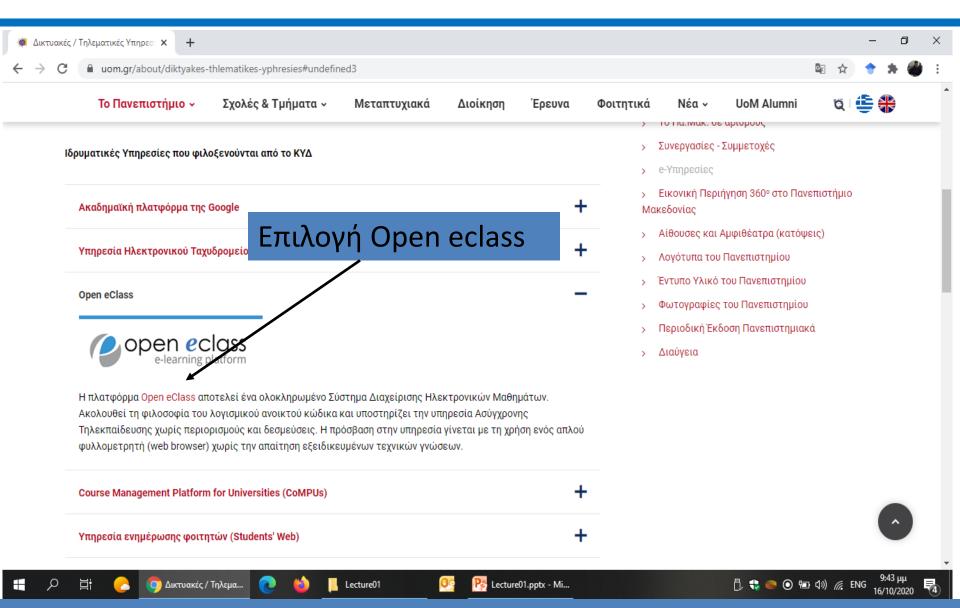
- Χώρος Ανακοινώσεων
- Ηλεκτρονική υποβολή Εργασιών
- Download Εκπαιδευτικό Υλικό

Η εγγραφή στο open eclass γίνεται με το ίδιο username και password με το e-mail του Πανεπιστημίου (π.χ. icsxxx@uom.edu.gr, iisxxx@uom.edu.gr)

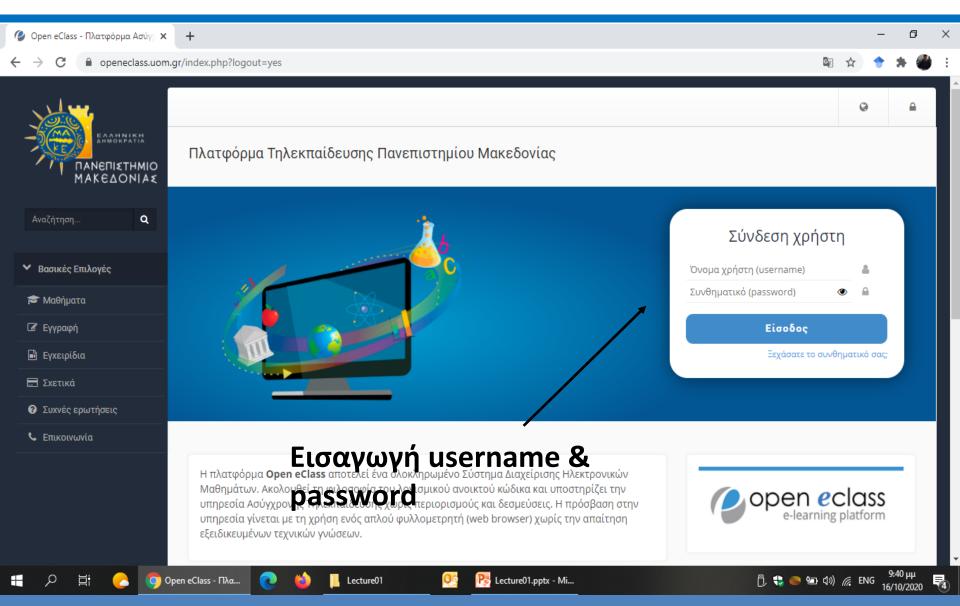
Open eclass – [1]

Open eclass – [2]

Open eclass – [3]

Συμβάσεις

Μη διστάζετε να ρωτήσετε!!!

Θέστε ερωτήσεις.

Γιατί γίνεται έτσι και όχι αλλιώς;

- Συμμετέχετε στο μάθημα.
- Βοηθήστε με να γνωρίζω τι καταλαβαίνετε.
- Είναι προτιμότερο να πηγαίνουμε πιο αργά.

Αλγοριθμική σκέψη

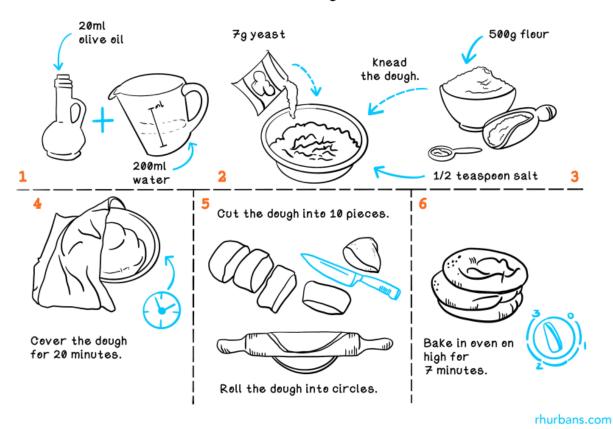
Αλγοριθμική Σκέψη: Ένας τρόπος για να λυθούν πολλά προβλήματα είναι με τη δημιουργία αλγορίθμου. Ένας αλγόριθμος είναι μια ακολουθία βημάτων που μπορούν να εκτελεστούν για να λυθεί οποιαδήποτε περίπτωση ενός συγκεκριμένου προβλήματος. Η αλγοριθμική σκέψη περιλαμβάνει την κατασκευή αλγορίθμου, την ανάλυση της μνήμης και του χρόνου που απαιτείται για την εκτέλεσή του καθώς και την επαλήθευση ότι ο αλγόριθμος αυτός θα παράγει το σωστό αποτέλεσμα.

Οι αλγόριθμοι είναι:

- Συνταγές
- Ακολουθίες
 - ξεκάθαρων,
 - ρητών εντολών
- για την επίλυση ενός προβλήματος,
- δηλαδή για την παραγωγή της απαιτούμενης εξόδου για κάθε αποδεκτή είσοδο,
- σε πεπερασμένο χρόνο

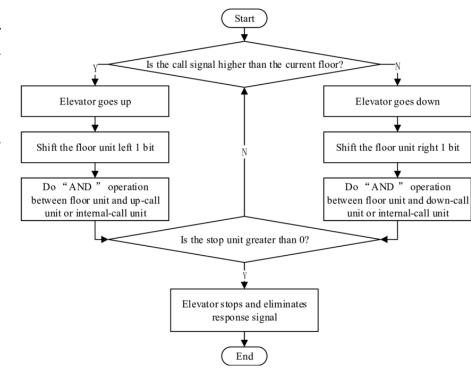
Οι αλγόριθμοι είναι:

Pita bread algorithm

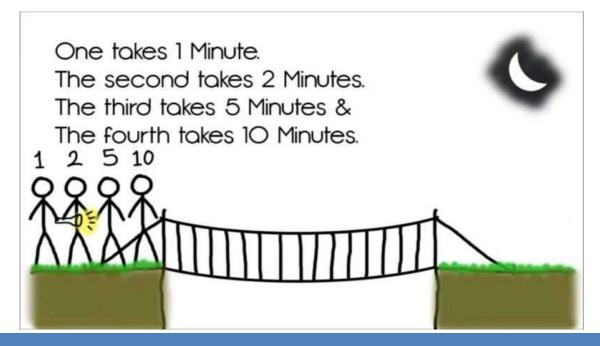

Ο απλός αλγόριθμος του ανελκυστήρα

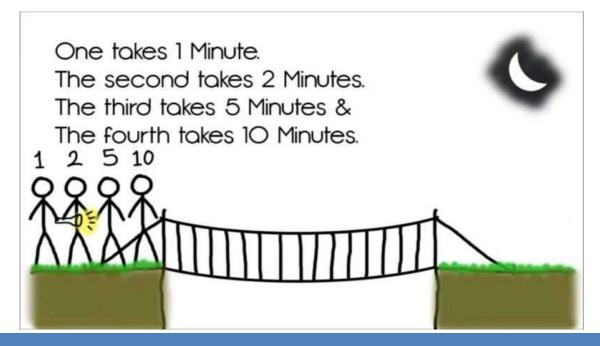
- Απλός αλγόριθμος με τον οποίο ένας και μοναδικός ανελκυστήρας μπορεί να αποφασίσει πού να σταματήσει:
 - Συνέχισε το ταξίδι στην ίδια κατεύθυνση ενώ υπάρχουν αιτήματα προς την ίδια αυτή κατεύθυνση
 - Εάν δεν υπάρχουν άλλα αιτήματα σε αυτή την κατεύθυνση, τότε σταμάτησε ή άλλαξε κατεύθυνση αν υπάρχουν αιτήματα προς την αντίθετη κατεύθυνση

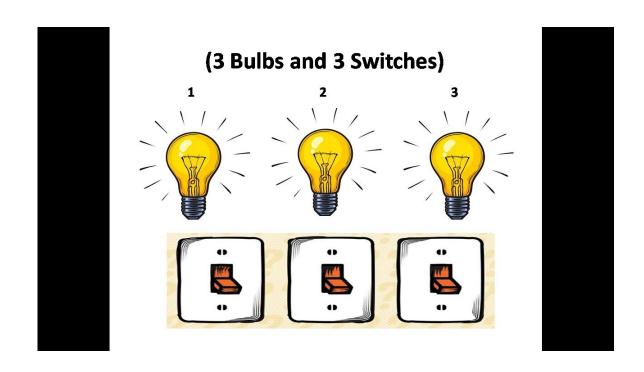
4 άνθρωποι θέλουν να διασχίσουν μία γέφυρα μέσα στη νύχτα. Έχουν ένα φακό και η γέφυρα μπορεί να κρατήσει δύο άτομα κάθε φορά. Ο χρόνος που χρειάζονται να διασχίσουν τη γέφυρα είναι 1, 2, 5, και 10 λεπτά αντίστοιχα. Είναι δυνατό όλοι να περάσουν τη γέφυρα σε 17 λεπτά έτσι ώστε κανείς να μην περπατά στο σκοτάδι;

Πρώτα θα περάσει ο 1ος με τον 2ο (2 λεπτά) και θα γυρίσει πίσω ο 1ος με το φακό (3 λεπτά). Μετά θα δώσει το φακό στον 3ο που θα φύγει με τον 4ο (13 λεπτά) και θα δώσουν τον φακό στον 2ο να γυρίσει πίσω (15 λεπτά). Τέλος θα φύγουν ο 1ος με τον 2ο (17 λεπτά) και θα έχουν όλοι περάσει τη γέφυρα!

Υπάρχει ένα δωμάτιο με μια πόρτα (κλειστή) και τρεις λαμπτήρες μέσα στο δωμάτιο. Έξω από το δωμάτιο, υπάρχουν τρεις διακόπτες που συνδέονται με τους λαμπτήρες. Μπορείτε να ανοιγοκλείσετε τους διακόπτες όπως θέλετε, αλλά μόλις ανοίξει η πόρτα, δεν μπορείτε να τους αλλάξετε. Όλοι οι λαμπτήρες λειτουργούν και μπορείτε να ανοίξετε την πόρτα μόνο μία φορά. Ποιος διακόπτης ανοίγει ποιον λαμπτήρα;

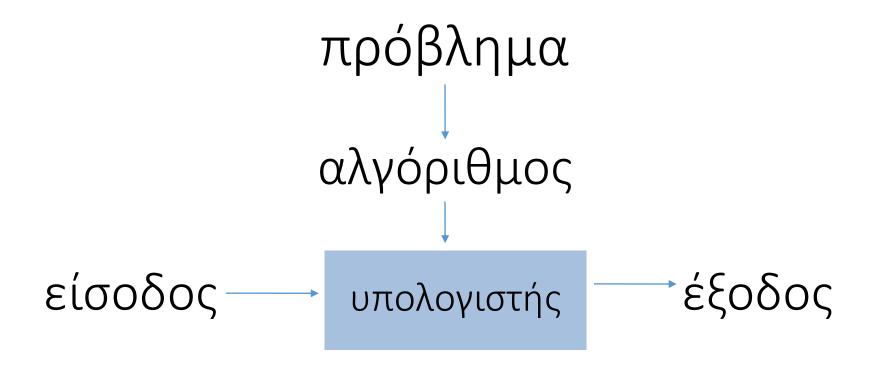
Έστω ότι οι λαμπτήρες είναι ονομασμένοι ως Χ, Υ και Ζ.

Βήμα 1:

- 1.Ανάβετε το διακόπτη που ελέγχει τον λαμπτήρα Χ για 5-10 λεπτά.
- 2.Σβήνετε το διακόπτη που ελέγχει τον λαμπτήρα Χ.
- 3.Ανάβετε το διακόπτη που ελέγχει τον λαμπτήρα Υ.

Βήμα 2:

- 1.Ανοίγετε την πόρτα και αγγίξτε τον λαμπτήρα που φωτίζεται. Σύμφωνα με την περιγραφή, αν το φως είναι αναμμένο, τότε είναι ο λαμπτήρας Υ.
- Βήμα 3: Τώρα πρέπει να ελέγξετε τους άλλους δύο λαμπτήρες (Χ και Ζ) για να καθορίσετε ποιος είναι κάθε λαμπτήρας.
 - 1.Αγγίξτε τον λαμπτήρα που ήταν αναμμένος πριν. Αν είναι ζεστός, τότε είναι ο λαμπτήρας Χ.
 - 2.Ο λαμπτήρας που παρέμεινε κρύος, είναι ο λαμπτήρας Ζ

Η αλγοριθμική επίλυση είναι ένας τρόπος να διδάξουμε τον υπολογιστή

Κατηγορίες υπολογιστικών προβλημάτων

- Ταξινόμηση
- Αναζήτηση
- Αναζήτηση αλφαριθμητικών
- Προβλήματα γράφων (συντομότερα μονοπάτια, ελάχιστα ζευγνύοντα δένδρα mst, χρωματισμός κλπ)
- Συνδυαστικά προβλήματα (περιοδεύων πωλητής)
- Γεωμετρικά προβλήματα (πλησιέστερο ζεύγος, κυρτό περίβλημα)
- Αριθμητικά προβλήματα (εξισώσεις, ολοκληρώματα)
- Άλλα (έλεγχος πρώτων αριθμών, πρόβλημα του σάκου, σκάκι, πύργοι του Ανόι, κλπ)

Τεχνικές σχεδιασμού αλγορίθμων

- Ωμή βία (εξαντλητική αναζήτηση)
- Διαίρει και Βασίλευε
- Μείωσε και Βασίλευε
- Μετασχημάτισε και Βασίλευε
- Άπληστη μέθοδος
- Δυναμικός προγραμματισμός
- Οπισθοδρόμηση, Διακλάδωση και περιορισμός
- Ισοζύγιο χώρου και χρόνου

Ανάλυση αλγορίθμων

- Θέματα:
 - Ορθότητα
 - Χρονική αποδοτικότητα
 - Χωρική αποδοτικότητα
 - Βελτιστότητα

Παράδειγμα υπολογιστικού προβλήματος: Ταξινόμηση

- Ένα πρόβλημα μπορεί να λυθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους!
- Ορισμός προβλήματος:
 - Είσοδος: Ακολουθία n αριθμών $< a_0, a_1, ..., a_{n-1} >$
 - Έξοδος: Αναδιάταξη της ακολουθίας εισόδου έτσι ώστε $a_i \le a_j$ για i < j
- Παράδειγμα: ακολουθία<5, 3, 2, 8, 3>
- Αλγόριθμοι:
 - Με επιλογή
 - Με εισαγωγή
 - Με συγχώνευση
 - και άλλοι...

Ταξινόμηση με επιλογή (selection sort)

- Ορισμός προβλήματος:
 - Είσοδος: Μία ακολουθία n αριθμών <a₀, a₁, ..., a_{n-1}>
 - Έξοδος: Αναδιάταξη της ακολουθίας εισόδου έτσι ώστε $a_i \le a_j$ για i < j
- Αλγόριθμος:

$$για i = 0 to n - 1$$

swap a[i] with smallest of a[i],...a[n-1]

- Επιτόπια (In-place), ευσταθής ταξινόμηση (για οποιαδήποτε δύο στοιχεία x και y με την ίδια τιμή, εάν το x βρίσκεται πριν το y στην αρχική ακολουθία, το x θα βρίσκεται πριν το y στην ταξινομημένη ακολουθία)
- Πολυπλοκότητα;

Ταξινόμηση με επιλογή (selection sort)

- Ορισμός προβλήματος:
 - Είσοδος: Μία ακολουθία n αριθμών $< a_0, a_1, ..., a_{n-1} > a_n$
 - Έξοδος: Αναδιάταξη της ακολουθίας εισόδου έτσι ώστε $a_i \le a_j$ για i < j
- Αλγόριθμος:

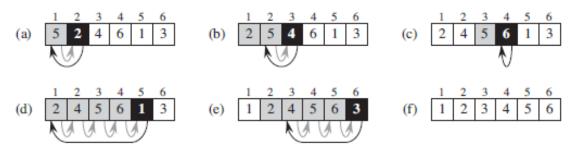
$$για i = 0 to n - 1$$

swap a[i] with smallest of a[i],...a[n-1]

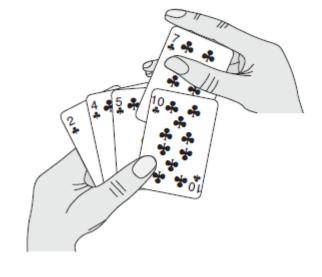
- Επιτόπια (In-place), ευσταθής ταξινόμηση (για οποιαδήποτε δύο στοιχεία x και y με την ίδια τιμή, εάν το x βρίσκεται πριν το y στην αρχική ακολουθία, το x θα βρίσκεται πριν το y στην ταξινομημένη ακολουθία)
- Πολυπλοκότητα; n²

Ταξινόμηση με εισαγωγή (insertion sort)

- Ορισμός προβλήματος:
 - Είσοδος: Μία ακολουθία n αριθμών <a₀, a₁, ..., a_{n-1}>
 - Έξοδος: Αναδιάταξη της ακολουθίας εισόδου έτσι ώστε $a_i \le a_j$ για i < j

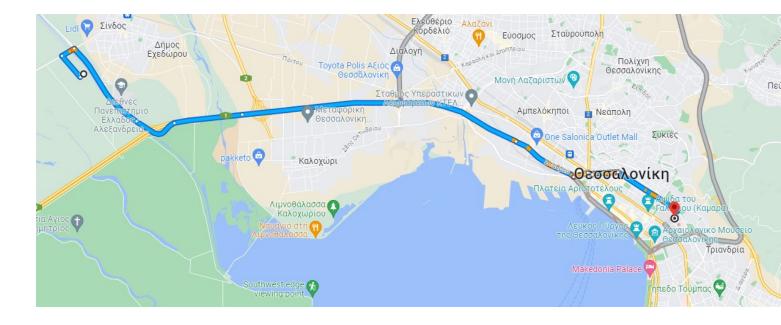
Ξεκινάμε με ένα άδειο αριστερό χέρι, και τις κάρτες στο τραπέζι. Στη συνέχεια, αφαιρούμε μία κάρτα τη φορά από το τραπέζι και την τοποθετούμε στη σωστή θέση στο αριστερό χέρι. Για να βρούμε τη σωστή θέση για μια κάρτα, τη συγκρίνουμε με κάθε μία από τις κάρτες που υπάρχουν ήδη στο χέρι, από τα δεξιά προς τα αριστερά

Κλασσικά Προβλήματα – [1]

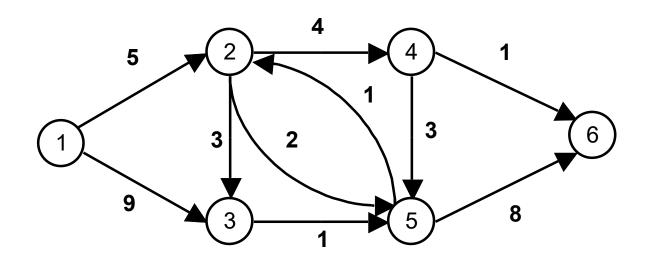
Shortest path problem

Εύρεση συντομότερης διαδρομής από ένα σημείο σε ένα άλλο

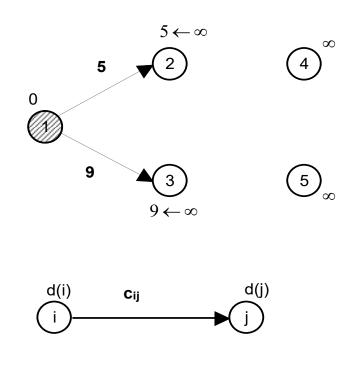

Αλγόριθμος του Dijkstra – [1]

Να βρεθούν οι ελάχιστοι δρόμοι και τα μήκη τους από την κορυφή 1 προς όλες τις υπόλοιπες κορυφές για το παρακάτω δίκτυο.

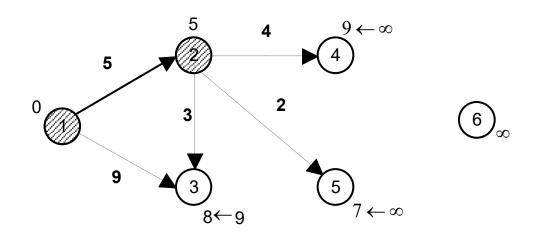

Αλγόριθμος του Dijkstra – [2]

Επανάληψη #1

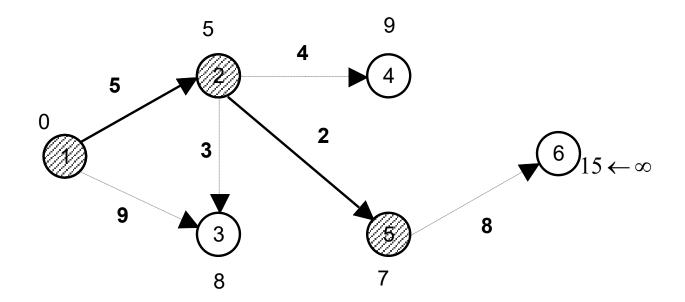

Επανάληψη #2

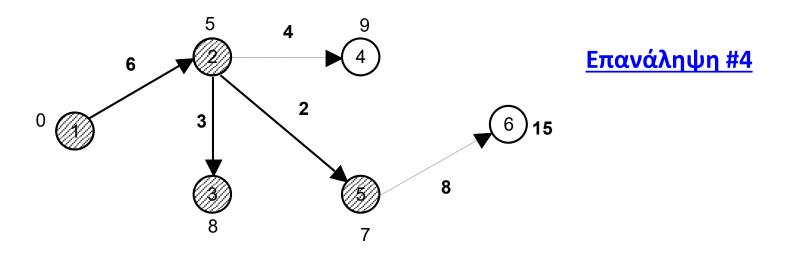

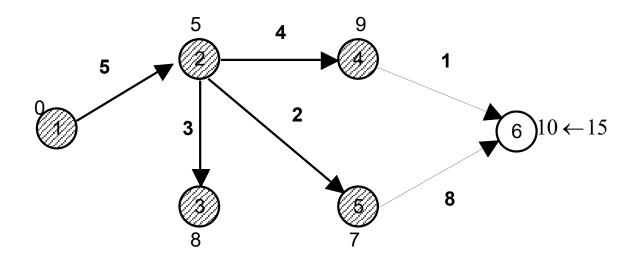
Αλγόριθμος του Dijkstra – [3]

Επανάληψη #3

Αλγόριθμος του Dijkstra – [4]

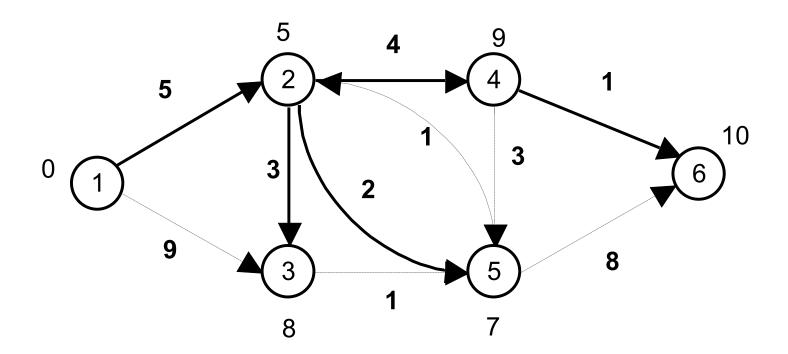

Επανάληψη #5

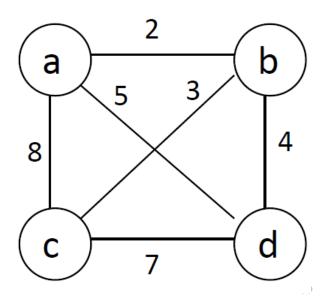
Αλγόριθμος του Dijkstra – [5]

Το δέντρο των ελαχίστων δρόμων και τα τόξα του έξω δέντρου φαίνονται στο παρακάτω δίκτυο.

Αλγόριθμοι ωμής βίας Πρόβλημα πλανώδιου πωλητή

• Πρόβλημα: Για μια λίστα με κόμβους και κόστη ακμών, υπάρχει διαδρομή που διαπερνά κάθε κόμβο και γυρνάει στον αρχικό, με συνολικό κόστος μικρότερο από X;

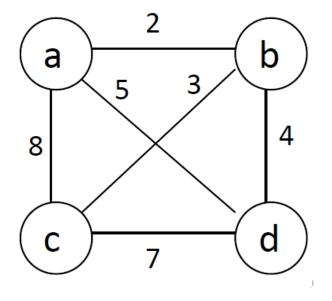

Αλγόριθμοι ωμής βίας Πρόβλημα πλανώδιου πωλητή

 Πρόβλημα: Για μια λίστα με κόμβους και κόστη ακμών, υπάρχει διαδρομή που διαπερνά κάθε κόμβο και γυρνάει στον αρχικό, με συνολικό κόστος μικρότερο από X;

Διαδρομή	Κόστος
$a \rightarrow b \rightarrow c \rightarrow d \rightarrow a$	2+3+7+5 = 17
$a \rightarrow b \rightarrow d \rightarrow c \rightarrow a$	2+4+7+8 = 21
$a \rightarrow c \rightarrow b \rightarrow d \rightarrow a$	8+3+4+5 = 20
$a \rightarrow c \rightarrow d \rightarrow b \rightarrow a$	8+7+4+2 = 21
$a \rightarrow d \rightarrow b \rightarrow c \rightarrow a$	5+4+3+8 = 20
$a \rightarrow d \rightarrow c \rightarrow b \rightarrow a$	5+7+3+2 = 17

Πολυπλοκότητα;

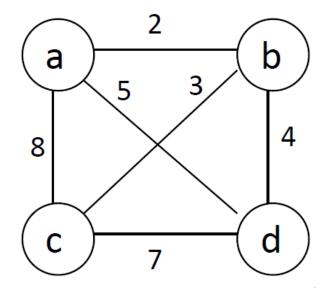

Αλγόριθμοι ωμής βίας Πρόβλημα πλανώδιου πωλητή

 Πρόβλημα: Για μια λίστα με κόμβους και κόστη ακμών, υπάρχει διαδρομή που διαπερνά κάθε κόμβο και γυρνάει στον αρχικό, με συνολικό κόστος μικρότερο από X;

Διαδρομή	Κόστος
$a \rightarrow b \rightarrow c \rightarrow d \rightarrow a$	2+3+7+5 = 17
$a \rightarrow b \rightarrow d \rightarrow c \rightarrow a$	2+4+7+8 = 21
$a \rightarrow c \rightarrow b \rightarrow d \rightarrow a$	8+3+4+5 = 20
$a \rightarrow c \rightarrow d \rightarrow b \rightarrow a$	8+7+4+2 = 21
$a \rightarrow d \rightarrow b \rightarrow c \rightarrow a$	5+4+3+8 = 20
$a \rightarrow d \rightarrow c \rightarrow b \rightarrow a$	5+7+3+2 = 17

Πολυπλοκότητα; ΝΡ πλήρες

Κλασσικά Προβλήματα – [5]

Πλήθος λύσεων =
$$\frac{(n-1)!}{2}$$

Πρόβλημα πλανώδιου πωλητή

Επίσκεψη ενός συνόλου πόλεων από μια φορά με το ελάχιστο κόστος.

Πλήθος Πόλεων	Πιθανές Διαδρομές
4	3
6	60
8	2520
10	181440
15	4.3589E+10
20	6.0823E+16
100	?????????

Αλγόριθμοι ωμής βίας Πρόβλημα του σάκου

• Πρόβλημα: Για η αντικείμενα με βάρη w_0 , w_1 , ..., w_{n-1} και αξίες v_0 , v_1 , ..., v_{n-1} και σάκο χωρητικότητας w_0 , υπάρχει υποσύνολο των αντικειμένων που χωράνε στο σάκο με αξία τουλάχιστον w_0 ;

Παράδειγ	υμα: <i>χωρητικό</i>	τητα W=16		\$4 12 k9 \$2 2 k9
Είδος 1	Βάρος	Αξία (\$) 2	20	15 kg 2 2 N9 15 kg
2		5	30	\$1 1 1 1 1 1 1 1
3		10	50	\$10 4 Kg
4		5	10	

Αλγόριθμοι μείωσε και βασίλευε Πολλαπλασιασμός αλά ρωσικά

- Καλείται μέθοδος του Ρώσου χωρικού
- Έστω δύο θετικοί ακέραιοι *n* και *m*
- Av to n είναι άρτιο, τότε : n * m = n/2 * 2m
- Av to n είναι περιττό, τότε : n * m = (n 1) / 2 * 2m + m

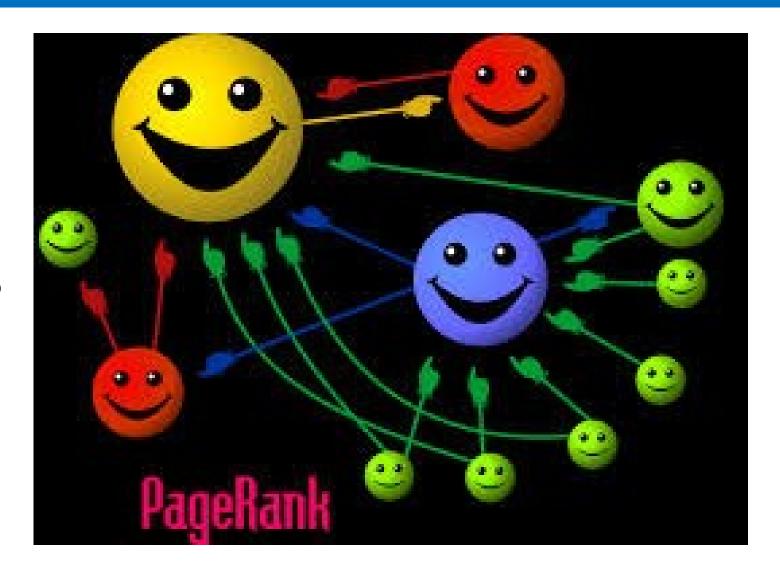
Παράδειγμα: 20 * 26:

n	m	υπόλοιπο
20	26	
10	52	
5	104	104
2	208	
1	416	
=	520	

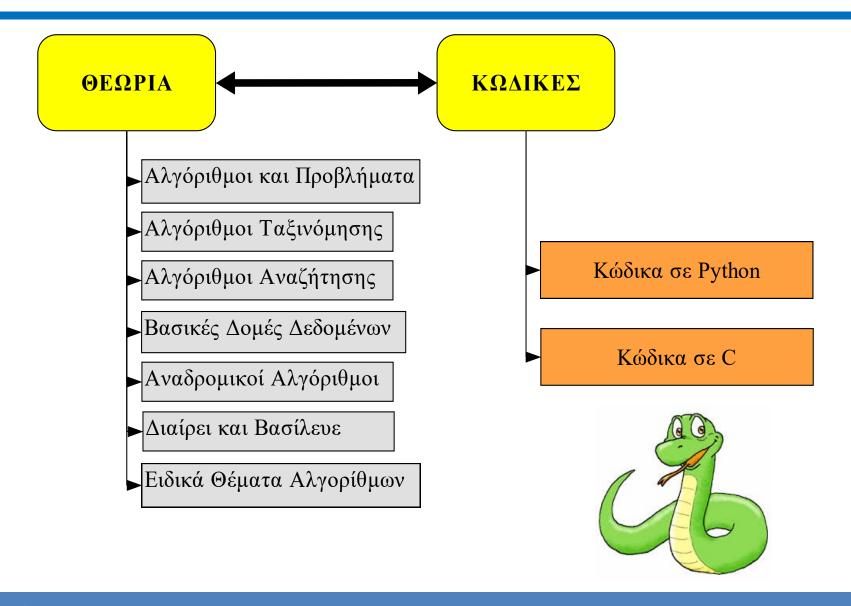
Κλασσικά Προβλήματα – [4]

Page Rank

Κατάταξη ιστοσελίδων για χρήση από τη μηχανή αναζήτησης της Google.

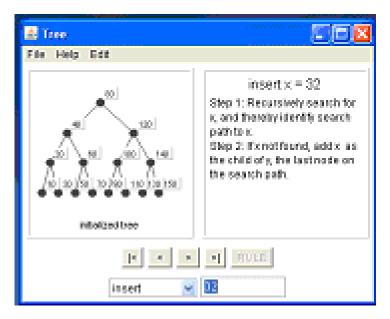

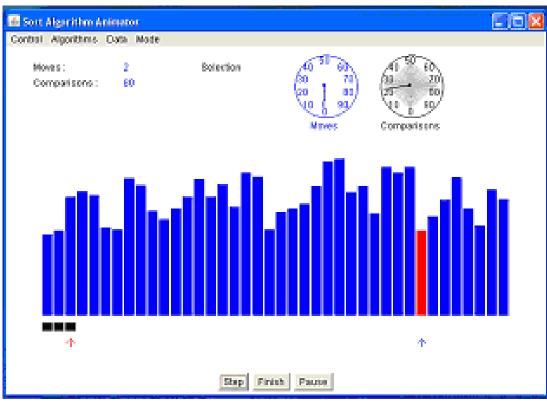
Δομή Μαθήματος

Λογισμικό Οπτικοποίησης – [1]

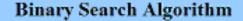
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΟΠΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ.

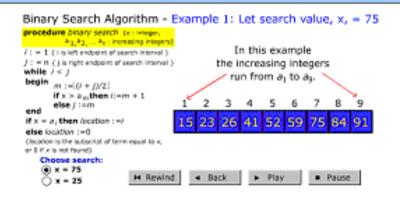

Λογισμικό Οπτικοποίησης – [2]

ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΟΠΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ.

Instructions

After the "Still loading ... " text disappears, you will see the buttons on the screen which allow you to control playing the animation in the following ways:

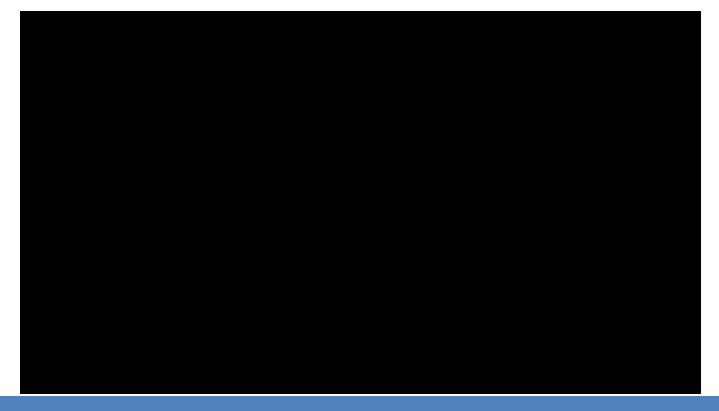
- Play When paused, this will cause the animation to play beginning at its current position.
- · Pause When playing, this will cause the asimation to pause where it is.
- Rowind This will set the animation to the beginning of which ever example is currently selected.
- Back This will cause the animation to back up a little and pause. Press play after this to begin playing again. Press back multiple times to back up more.
- Choose search Allows you to switch between two different examples by choosing the one that is not already chosen.

Note: The animation requires the Macromedia Flash plag-in, which is already on many users computers because new computers often ship with it and the latest versions of browsers usually include it. However if you do not see the animation above, and you are not prompted automatically to get the plug-in, then you can get it by going to Macromedia's download site.

Λογισμικό Οπτικοποίησης – [3]

Μάθετε αλγορίθμους... χορεύοντας! AlgoRythmics's Channel – YouTube

http://www.youtube.com/watch?v=lyZQPjUT5B4

Quiz – [1]

- Ζητείται από το άτομο Α να προσδιορίσει τις ηλικίες των τριών παιδιών του ατόμου Β.
 - Ο Β λέει στον Α ότι το γινόμενο των ηλικιών των παιδιών είναι 36.
 - Ο Α απαντά ότι χρειάζεται πρόσθετα στοιχεία.
 - Ο Β λέει στον Α ότι το άθροισμα των ηλικιών των παιδιών είναι 13.
 - Ο Α απαντά ότι χρειάζεται περισσότερα στοιχεία.
 - Ο Β λέει στον Α ότι το μεγαλύτερο από τα παιδιά παίζει πιάνο.
 - Ο Α λέει στον Β τις ηλικίες των τριών παιδιών.
- Τι ηλικίες έχουν τα τρία παιδιά;

Quiz - [1]

α. Τριάδες με γινόμενο 36

$$(1,1,36)$$
 $(1,6,6)$

$$(1,2,18)$$
 $(2,2,9)$

$$(1,3,12)$$
 $(2,3,6)$

$$(1,4,9)$$
 $(3,3,4)$

β. Άθροισμα τριάδων από το μέρος (α)

$$1 + 1 + 36 = 38$$

$$1 + 2 + 18 = 21$$

$$1 + 3 + 12 = 16$$

$$1 + 4 + 9 = 14$$

$$1 + 6 + 6 = 13$$

$$2 + 2 + 9 = 13$$

$$2 + 3 + 6 = 11$$

$$3 + 3 + 4 = 10$$